

СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ – ОСНОВНА ЗАПОРУКА ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ ТА ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ ВИХОВАНЦІВ І ПЕДАГОГІВ

Психологія –
школі

УДК 37.091.313.7:
37.015.311

У статті на прикладі Григорівської ЗОШ І–ІІІ ступенів Старокостянтинівського району Хмельницької області розповідається про організацію навчально-виховного процесу та створення комфортних умов для учнів і педагогів навчального закладу.

Ключові слова: гуманність, концептуальна ідея, компетентність, комфортні умови, особистість, освіта, творчий потенціал, якісні умови, здібності учнів.

Дати дітям радість праці, радість успіху у навчанні, здобути в їхніх серцях почуття гордості, власної гідності – це перша заповідь виховання.

У нашій школі не повинно бути нещасливих дітей, душу яких гнітить думка, що вони ні на що не здібні. Успіх у навчанні – єдине джерело внутрішніх сил дитини, які породжують енергію для переборення труднощів.

В. О. Сухомлинський

Школа – це державно-громадський заклад, який організовує свою роботу на ґрунті національної культури, національних традицій, звичаїв, керуючись у своїй діяльності нормативно-правовими документами.

Григорівська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів Старокостянтинівської районної ради Хмельницької області заснована і працює з 1991 року. Структура школи: І ступінь (початкова школа) – 47 учнів, ІІ ступінь – 62 учні, ІІІ ступінь – 10 учнів. Навчально-виховний процес забезпечують 22 висококваліфіковані педагоги, із них 7 мають педагогічне звання «старший вчитель».

Якісна освіта – це запорука нового, кращого рівня

життя, якого людина досягає, застосовуючи здобуті знання у різних сферах. У період, коли освіта України кардинально змінюється, виникає необхідність в оновленні методів і прийомів навчання, впровадженні інноваційних технологій у процес формування в учнів предметних і життєвих компетентностей. Сучасному суспільству потрібні громадяни, які здатні приймати нестандартні рішення, творчо підходити до розв'язання проблеми, контролювати та самооцінювати результати своєї діяльності.

**Алла
СОКОЛОВСЬКА**

Директор
Григорівської
ЗОШ І–ІІІ ступенів
Старокостянтинівського району
Хмельницької області,
учитель російської мови
та літератури, спеціаліст
вищої категорії,
старший учитель

Директор школи, ліцею, гімназії № 1-2 2017

Освіта, яку здобувають учні в нашій школі, є різноплановою, самодостатньою, відкритою, спрямованою на розвиток успішної особистості, на досягнення поставленої мети.

Концепція нашого закладу ґрунтується на гуманістичній, особистісно-орієнтованій освіті, що передбачає ставлення до дитини як до особистості, пріоритеті творчої діяльності над репродуктивною. У Концепції визначаються критерії результативності діяльності, її науково-методичне забезпечення та умови реалізації. Ми відмовилися від думки, що в умовах несвободи, нелюбові й неправди можна виховати щасливу людину, що в умовах повсякчасного пригнічення бажань і волі дітей можна успішно виховувати і розвивати особистість. **Потрібна така школа, яка не призводить до руйнації особистості.** Для створення цієї школи необхідні свобода, любов, правда. Основа розвитку особистості – свобода, задоволення могутньої жаги пізнання. Як показує досвід, слід керуватися не заборонами, а природними бажаннями вихованців, повірити в первинність їхніх прагнень, робити добро і перетворювати їхні прагнення в добро. Рішуче заперечуючи філософію заборони, ми відмовляємося від влади над дитиною і вибираємо шлях – вільна особистість у вільній школі, вільна настільки, що може все робити по совісті.

Необхідно допомогти дітям зрозуміти, що без любові до людини і до життя не буде ані здорових стосунків, ані здорового суспільства, ані суспільного прогресу. Тільки любов допоможе людині, тільки сповідуючи людяність, ми зможемо об'єднатися для відродження Батьківщини. Відомо, що любляча людина – це сильна людина. *«Люблячий» означає – «непереможний».*

Отже, **в свободі, любові і правді** полягає не лише нова філософія освіти – в цьому **головний зміст і найвища мета школи, її ідеал.**

Наше кредо – розвиток творчого потенціалу, але не спеціально відібраних дітей, а всіх, адже *ми віримо, що кожна дитина обдарована і талановита.*

Учитель не вчить, а допомагає учневі вчитися, пізнавати себе і світ. Такий підхід до навчання дає можливість створити школу особистісного розвитку і самовдосконалення. У школі кожного люблять, шанують, цінують, незалежно від навчальних успіхів, а просто за те, що він – людина. Про кожного піклуються настільки, що він стає цікавим собі та іншим. Школа об'єднує всіх, учить міркувати в умовах краси, гри, фантазії, творчості. Це заклад, де виховують за допомогою духовних багатств народної культури і традицій, моральних цінностей і ремесел, прищеплюють дитині усе найкраще, накопичене своїм та іншими народами, це пошук нового сенсу й нових форм життя, ідеалів добра, любові, правди, краси.

У школі вчать бути творцями, створюються умови, щоб кожен міг знайти справу до душі. Але найвищою творчістю є розкриття та реалізація кожним учнем своїх потенційних можливостей.

Основна мета закладу – створення умов для розвитку освіченої, морально і фізично здорової, естетично розвиненої, трудолюбивої, життєтворчої особистості громадянина України.

Концептуальна ідея школи – формування системи гуманізованих суб'єкт-суб'єктних взаємодій між учасниками навчально-виховного процесу. **Ідея розвитку нашої школи** – вдосконалення взаємин, розвиток стосунків, застосування технологій оптимального особистісного ставлення. Все це застосовується на практиці у нашій школі, з нашими учнями, нашими батьками з допомогою наших наставників-колег.

Наше кредо – «*Вести до успіху кожного! Стати успішними всім!*» (див. вріз).

Всі педагоги школи працюють за основними напрямками:

- формування мотивації навчання в умовах запровадження нового Державного стандарту;
- вивчення особистості школяра як передумова успішної організації його навчальної діяльності;
- науково-методичне забезпечення творчого навчально-виховного процесу в школі;
- використання дослідницьких методів на уроках як дієвий спосіб забезпечення творчого розвитку особистості;
- впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес школи.

Учителі також працюють у напрямі креативного розвитку школярів, мета якого полягає у

ПРІОРИТЕТИ ШКОЛИ:

- найдорожча цінність – людське життя;
- якісна освіта – сяйво людського життя;
- найбільше багатство – багатство людських стосунків;
- найвища краса – краса людських взаємин.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ШКОЛИ:

- різнобічний розвиток індивідуальності дитини;
 - створення умов для реалізації творчих здібностей;
 - забезпечення фундаментальної пропедевтичної освітньої підготовки;
 - якісне допрофільне та профільне навчання;
 - залучення учнів до дослідницько-пошукової та наукової діяльності;
 - виховання морально й фізично здорового покоління;
 - створення умов для здобуття загальної освіти на рівні державних стандартів;
 - розвиток природних нахилів, здібностей, творчого мислення;
 - навчання вміння будувати стосунки з людьми, природою, суспільством і разом з тим творити самого себе;
 - озброєння учнів міцними знаннями, вміннями, розвиток творчих здібностей учнів;
 - здійснення пошуку обдарованих та здібних дітей, організація роботи з ними;
 - організація науково-дослідницької роботи учнів, модернізація роботи шкільного наукового товариства;
 - оновлення форм, методів, прийомів навчально-виховної роботи з учнями, гуманізація стосунків між учнями, вчителями, батьками;
 - формування свідомої дисципліни та культури поведінки;
 - формування потреби й вміння самовдосконалюватись;
 - розвиток самоконтролю і самооцінки власної діяльності.
- Стратегія діяльності нашого закладу полягає в оволодінні технологією моделювання різноманітних стосунків у загальношкільному колективі:
- гуманізація міжособистісних стосунків педагогів та дітей;
 - оптимізація суб'єкт-суб'єктних відносин між педагогами;
 - вдосконалення стосунків між учнями;
 - педагогічне керівництво самовихованням – специфічний тип внутрішніх взаємовідносин;
 - підвищення ефективності суб'єкт-суб'єктної взаємодії педагогів та батьків;
 - орієнтація розвитку особистості на успіх.

створенні оптимальних умов для становлення творчої особистості як суб'єкта діяльності й суспільних відносин.

Складовою успішної роботи школи є забезпечення наступності у навчанні, результативність роботи когорт вчителів середньої та старшої школи. Вони вико-

ристовують сучасні форми проведення різноманітних методичних заходів за видами педагогічної діяльності: проблемний семінар, творчу майстерню, педагогічні виставки, конкурси, ділові ігри, майстер-класи, організують роботу з обдарованими дітьми, обмінюються досвідом тощо.

З метою виявлення й підтримки обдарованих дітей серед учнів школи, підвищення інтересу до вивчення предметів, пізнання навколишнього світу, забезпечення розвитку індивідуальних здібностей учнів в школі **організовано роботу шкільного наукового товариства «Калейдоскоп»**. Учнівські науково-дослідницькі роботи різнопланові, характеризуються високою якістю виконання та змістом.

Результатом роботи педагогічного колективу є загальний рейтинг серед навчальних закладів району, в якому наша школа протягом останніх **8 років входить у четвірку кращих**. Якісні показники результатів участі учнів в олімпіадах, конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт МАН, участь у інтерактивних конкурсах, участь вчителів у професійних конкурсах, ярмарку педагогічних ідей **«Освіта Хмельниччини на шляхах реформування»** – закономірне явище у житті школи.

За підсумками вступу випускників нашої школи до вищих навчальних закладів **можна зробити висновок, що вчителі школи реалізували освітні цілі – надали якісні послуги, забезпечивши той рівень знань, який необхідний випускнику для успішного проходження ЗНО, вступу до ВНЗ**.

Педагоги школи беруть активну участь у методичній роботі району, четверо вчителів є керівниками різних методичних структур району, керівниками

ТВОРЧЕ КРЕДО педагогічного колективу – *«Щасливі очі дітей – найвища оцінка роботи школи»*.

ПРОБЛЕМА, над якою працює колектив школи, – *«Створення комфортних умов та надання якісної освіти в умовах сільської школи»*.

Від початкової освіти, яка закладає фундамент для успішного розвитку особистості та розкриття її потенціалу, значною мірою залежить ефективність функціонування основної та старшої школи, а також загальна результативність навчальних досягнень школярів.

МЕТА початкової школи – формувати людину, яка хоче й уміє самостійно вчитися, сприймати інформацію, працювати з нею, узагальнювати, осмислювати, творити її. Свою діяльність учителі початкових класів спрямовують на пошук наукових новинок, створення творчої атмосфери, модернізацію форм, методів і засобів навчання та виховання дітей, а головне – на реалізацію принципу рівноправного діалогу між учителем й учнем.

Зусилля всіх учителів початкових класів спрямовані на розвиток пізнавальної самостійності учнів, формування творчої особистості, розвиток компетентностей, особистісно-орієнтоване навчання. Кожен педагог, як творець та ініціатор уроку, повністю навчально-виховний процес таким змістом, який максимально сприяє активізації всіх видів діяльності учнів, набуттю ними життєвого досвіду та практичних навичок.

Ефективній роботі початкової ланки сприяє робота методичного об'єднання вчителів початкових класів, яке особливу увагу звертає на підвищення педагогічної та професійної майстерності вчителя, досягнення ним успіху. Для професійного та фахового зростання кадрів, розв'язання навчально-виховних завдань визначено науково-методичну проблему **«Розвиток професійних компетентностей, інноваційної та методичної культури педагогічних кадрів в умовах інформаційно-освітнього простору»**.

районних творчих груп, голова ШМО вчителів початкових класів є членом обласної творчої групи. Протягом останніх трьох років на базі школи проведено обласний семінар для слухачів курсів ХОШПО із зарубіжної літератури, районні семінари «Родинне виховання» для заступників директорів з навчально-виховної та виховної роботи району, «Міжпредметні зв'язки при вивченні теми „Оптика”», «Особистісно-зорієнтоване навчання та використання ІКТ при вивченні української мови». На базі закладу для психологів району проведено психолого-педагогічний семінар і тренінг на тему: «Профілактика професійного вигорання вчителя», вчителі вищої категорії проводили майстер-клас з предметів «світова література», «біологія», «початкові класи». Традиційно на базі школи проводиться районний етап конкурсу «Вчитель року» за номінаціями «Класний керівник», «Початкові класи», «Українська мова та література».

Досягнення вчителів щорічно відображаються у шкільному «Рейтингу методичної роботи». Вчителі-предметники є координаторами Міжнародних інтерактивних конкурсів: «Грінвіч», «Колосок», «Соняшник», «Геліантус», «Левеня» та «Кенгуру».

Особливого значення для учнів, їхніх батьків і педагогів набула традиція презентації досягнень школи до Дня її народження. Особливо вдало проведено презентацію під час святкування 25-річного ювілею школи.

Для забезпечення належних умов щодо організації навчально-виховного процесу створено відповідну матеріально-технічну базу за такими напрямками: формування фонду навчальної, мето-

Наша школа – це те місце, де кожен себе почуває потрібним, успішним

Де кожен вчиться жити, творити, розкривати свої таланти, самовиражатись, самостверджуватись, досягати успіху

Тому щасливі очі дітей – найвища оцінка роботи школи.

дичної літератури, періодичних видань, створено один комп'ютерний клас з підключенням до мережі інтернет, обладнано сучасний кабінет фізики з інтерактивною дошкою та електронною лабораторією. У школі є **2 ноутбуки, 2 відеопроєктори, 1 проєкційна дошка**. Навчальні кабінети початкових класів, предметні кабінети, шкільну бібліотеку, методичний кабінет підключено до мережі інтернет. Для проведення дослідницької роботи функціонує шкільна навчально-дослідна ділянка.

З метою якісного надання освітніх послуг **наш навчальний заклад має систему додаткової освіти**, що діє шляхом індивідуальних консультацій, участі у різноманітних шкільних та позашкільних заходах, розгорнуту мережу предметних гуртків та гуртків за інтересами, гуртків від районного центру дитячої творчості.

Великого значення педагогічний колектив надає роботі з батьками. В школі діє батьківський лекторій «Виховує-

мо майбутнього громадянина України».

Налагоджена робота з класними батьківськими комітетами дає змогу залучати батьків не тільки до розв'язання проблем школи, а й проводити спільні свята та різні заходи. У межах екологічного проєкту «Уроки стійкого розвитку» проводяться шкільні акції «Здай батарейку, збережи довкілля», «Здай макулатуру – збережи Планету», «Розбери сміття – зроби чистішою Землю». Спільно з батьками проводяться години спілкування класних керівників, шкільної медичної сестри, практичного психолога з приводу виховання здорової дитини, тематичні виховні години з учнями та батьками щодо здорового способу життя. Переважна більшість батьків переймаються проблемами школи, надають посильну допомогу у розв'язанні тих чи інших проблем закладу. У школі напрацьовано чимало методів здійснення зворотного шляху: щомісячне інформування батьків через щоденник та листівки з успішністю дитини, завдяки яким батьки мають можливість ознайомитись із результатами освітнього процесу, запланованими екскурсіями, проведенням у школі акцій, ярмарок тощо.

Інформаційним центром школи є веб-сайт. Створення шкільного сайту дає змогу батькам детальніше ознайомитись із життям школи, щоденно дізнаватись про новини школи.

Проведення спільних свят, класних годин вчителя, заходів для учнів разом з батьками дають змогу поспілкуватися в неформальному оточенні та ґрунтовніше ознайомитись із педагогічним колективом.

Всі ці фактори сприяють створенню дружньої команди педагогічного колективу школи та батьків, яка має спільну, єдину мету – дати дітям можливість виступити вільними, гармонійно розвинутими особистостями.

Алла Соколовская

Создание комфортных условий – основной залог достижения успеха и личностного роста воспитанников и педагогов

В статье на примере Григорьевской ООШ I–III ст. Староконстантиновского района Хмельницкой области рассказывается об организации учебно-воспитательного процесса и создания комфортных условий для учеников и педагогов учебного заведения.

Ключевые слова: гуманность, концептуальная идея, компетентность, комфортные условия, личность, образование, творческий потенциал, качественные условия, способности учеников.

Alla Sokolovska

Comfortable facilities – the main pledge of success in personal growth of pupils and teachers

The article tells about the organization of educational process and creating a comfortable environment for both students and teachers in Grigoryevskaya secondary school art. Starokostiantyniv district of Khmelnytsky region.

Keywords: humanity, conceptual idea, competence, comfortable facilities, personality, education, creativity, quality conditions, student's ability.